

บทที่ 5

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

มาตรการทางกฎหมายในการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ซีดีของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่มีการกำหนดแผนยุทธศาสตร์ด้านการป้องปราม เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นศูนย์ประสานงานให้กับองค์กรของรัฐหน่วยงานอื่น และเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยการวางมาตรการที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาไว้รวม 5 มาตรการ ได้แก่ มาตรการควบคุมการนำเข้าเครื่องจักรผลิตซีดี มาตรการกำกับดูแลการผลิตซีดี มาตรการป้องปรามการจำหน่ายสินค้าละเมิด มาตรการป้องปรามการนำเข้าและส่งออกสินค้าละเมิด และมาตรการให้เงินสินบนและเงินรางวัล ซึ่งจะเป็นการสร้างความเป็นธรรมและวินัยทางการค้าร่วมด้วย มิใช่มุ่งหมายเฉพาะการป้องปรามการละเมิดเพียงอย่างเดียว

ผลการวิจัย ปรากฏว่า อำนาจและหน้าที่ที่กำหนดไว้ในบทบัญญัติ และอนุบัญญัติที่เกี่ยวข้องในแต่ละมาตรการยังมีความไม่ชัดเจนและไม่สอดคล้องกันในสาระสำคัญบางประการ เป็นอุปสรรคข้อจำกัดที่ทำให้ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องที่มีเจตนาสุจริตถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพที่ปรากฏในมาตรการต่าง ๆ ที่จะกล่าวถึงประเด็นต่อไปนี้

1.1 มาตรการควบคุมการนำเข้าเครื่องจักรผลิตซีดี

กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาใช้อำนาจพิจารณาการขออนุญาตตามระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการอนุญาตให้นำเครื่องจักรที่สามารถใช้เพื่อประโยชน์ในการละเมิดลิขสิทธิ์เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 มีประเด็นดังนี้

1) การพิจารณาคุณสมบัติของผู้นำเข้าต้องแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือการได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิที่ออกให้โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามข้อ 6 ที่เป็นเงื่อนไขการใช้อำนาจทางปกครองขัดแย้งกับหลักการตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ณ กรุงเบอร์ลิน 1971

2) กรณีการกำหนดให้รายงานการนำเข้าภายในระยะเวลาที่กำหนด ตามข้อ 7 เป็นข้อกำหนดไม่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 5 และมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522 ซึ่งมีได้กำหนดเรื่องอำนาจติดตามตรวจสอบ

1.2 มาตรการกำกับดูแลการผลิตซิดี

กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญามีหน้าที่รับแจ้งและออกเครื่องหมายรับรองตามพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซิดี พ.ศ. 2548 มีประเด็นดังนี้

1) เพื่อให้การตรวจสอบการทำการผลิตของผู้ทำการผลิต ผู้ครอบครองเครื่องจักร เจ้าของลิขสิทธิ์ และผู้ได้มาหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งมีดพลาสติกเป็นระบบ แต่มีได้กำหนดให้แจ้งการจัดทำบัญชีแสดงจำนวน ปริมาณการผลิต ปริมาณการขาย การจำหน่าย และการมีไว้ในครอบครองซึ่งผลิตภัณฑ์ซิดีที่สามารถแสดงกระบวนการผลิตและความสัมพันธ์ทุกขั้นตอนเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การใช้อำนาจหน้าที่เข้าตรวจสอบติดตามพฤติกรรมผู้มีหน้าที่แจ้งดังกล่าว หากมีเหตุสงสัย โดยอำนาจหน้าที่เข้าตรวจสอบสถานประกอบการ โรงงานเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม มีใช้อำนาจหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

2) กรณีการครอบครองเครื่องพิมพ์สี มีได้กำหนดให้เป็นเครื่องจักรตามมาตรา 3 หรือชุดอุปกรณ์เครื่องจักรที่ต้องแจ้งไว้ในกฎกระทรวง แต่เป็นเครื่องจักรที่สามารถทำให้ปรากฏว่าผลิตภัณฑ์ซิดีนั้นละเมิดลิขสิทธิ์ จึงทำให้เกิดความไม่ชัดเจนในการรับแจ้งเพื่อนำไปสู่การติดตามตรวจสอบ

นอกจากนี้ หากเป็นเครื่องจักรอื่นที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลิตภัณฑ์ซิดีอื่น ๆ ย่อมเป็นเครื่องจักรที่จะต้องมีการตีความเกี่ยวกับลักษณะการทำงานว่ามีการใช้

อย่างไร จึงจะถือเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีตามสถานการณ์ละเมิดในอนาคต

3) ส่วนการออกเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบมิใช่การรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่ต้องยื่นหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้รับโอน หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิต ซึ่งมีความหมายกว้าง ไม่ชัดเจน

นอกจากนี้ การกำหนดให้ผู้แจ้งต้องยื่นหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้รับโอน หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิต เป็นการสร้างภาระการพิสูจน์สิทธิซึ่งเป็นเงื่อนไขการรับแจ้งที่ขัดแย้งกับหลักการตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ณ กรุงเบอร์น 1971 รวมทั้งเป็นเงื่อนไขการพิจารณาการออกเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบที่ไม่ชัดเจน และมีขอบเขตกว้าง ทำให้การใช้ดุลพินิจในการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ตามประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณารับแจ้ง ประกอบมาตรา 9 วรรคสอง ซึ่งเป็นเพียงการตรวจสอบเพื่อให้ผู้แจ้งรับรองสถานะที่ต้องมีการรับรองความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องหากเกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์ หรือกรมทรัพย์สินทางปัญญา ในภายหลังที่ได้นำเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบไปใช้ทำการผลิตแล้ว

ดังนั้น การกำหนดให้มีการแสดงหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้รับโอน หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิต จึงมิใช่การตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนที่เป็นการอนุญาต ในลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่หากมีการพิจารณาตรวจสอบถึงคุณสมบัติและรายละเอียดของผู้แจ้ง โดยเป็นการจำกัดสิทธิที่ส่งผลให้เป็นการขัดแย้งต่อสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพตามรัฐธรรมนูญ

1.3 มาตรการป้องปรามการจำหน่ายสินค้าละเมิด

ตามบันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือปฏิบัติงานการป้องปรามการจำหน่ายสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ลงวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2549 กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ออกปฏิบัติงานตรวจสอบประเมินผลการจำหน่ายสินค้าละเมิดร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และตัวแทนเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาผู้เสียหาย มีประเด็นดังนี้

1) การใช้อำนาจแจ้งความร้องทุกข์คดีละเมิดลิขสิทธิ์เป็นสิทธิเฉพาะตัวของเจ้าของลิขสิทธิ์ ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือจากเจ้าของลิขสิทธิ์ผู้เสียหายในการออกปฏิบัติงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอ รวมทั้งแนวทางการปฏิบัติขึ้นกับนโยบายของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หากเจ้าของลิขสิทธิ์ผู้ร่วมลงนามไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน ทำให้การสนับสนุนการบังคับใช้สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ตามอำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งต้องร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าของลิขสิทธิ์ จึงไม่สามารถดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จเป็นรูปธรรมได้แต่อย่างใด

2) การกำหนดให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับประโยชน์ไม่มีสภาพบังคับตามกฎหมาย

1.4 มาตรการป้องปรามการนำเข้าและส่งออกสินค้าละเมิด

ตามบันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือปฏิบัติงานการป้องปรามการนำเข้าและส่งออกสินค้าละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2546 กำหนดให้มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญากับกรมศุลกากร มีประเด็นดังนี้

1) ยังไม่มีระบบเชื่อมโยงฐานข้อมูลลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งกรมศุลกากรต้องตรวจสอบความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือผู้ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ผู้ขอกกสินค้ากับกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามคำสั่งของกรมศุลกากร

2) หากการจัดทำระบบเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้กรมทรัพย์สินทางปัญญามีข้อมูลประกอบอำนาจพิจารณาชี้ขาดความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ของผู้ร้องขอกักสินค้าตามคำสั่งของกรมศุลกากร โดยที่อำนาจและหน้าที่ในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 หรือบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่นมิได้กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญามีอำนาจชี้ขาดความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ของผู้ใด มีเพียงหน้าที่พิจารณาความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ตามเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำร้องขอกักสินค้าที่ผู้ร้องขอต้องนำเสนอให้แก่กรมศุลกากรประกอบการพิจารณาตามคำร้อง จึงทำให้

การจัดทำบันทึกความตกลงฉบับนี้ขัดแย้งกับหลักการตามอนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ณ กรุงเบอร์น 1971 ซึ่งเป็นข้อจำกัดที่ทำให้เกิดความไม่สอดคล้องระหว่างอำนาจและหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายกับอนุบัญญัติ

3) การแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์มิใช่บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการบังคับให้เจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิต้องดำเนินการแจ้ง หรือปฏิบัติโดยเคร่งครัด แต่เป็นเพียงกระบวนการส่งเสริมให้มีการแจ้งเพื่อเป็นฐานข้อมูลที่เจ้าของลิขสิทธิ์ และผู้มีส่วนได้เสียในการใช้ประโยชน์จากข้อมูลที่แจ้งในทางคดี หรือเป็นหลักฐานที่มีการเผยแพร่ความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นประโยชน์แก่สาธารณะ

4) การกำหนดให้ความร่วมมือของผู้ร่วมลงนาม ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติตามความร่วมมือไม่มีสภาพบังคับ

1.5 มาตรการให้เงินรางวัลและเงินสินบน

หลักเกณฑ์การพิจารณาจ่ายเงินตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนคดีผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซิดีหรือผลิตภัณฑ์เทป ที่ละเมิดต่อกฎหมาย พ.ศ. 2547 คณะกรรมการวินิจฉัยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาการเบิกจ่าย โดยมีอธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา และข้าราชการ สังกัดกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นคณะกรรมการ มีปัญหาอุปสรรคและข้อจำกัดที่ยังไม่ผลบรรลุตามเป้าหมาย และไม่ทันต่อสถานการณ์ ดังนี้

1) หลักเกณฑ์ที่กำหนดเป็นเงื่อนไขการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบน ไม่ครอบคลุมถึงกรณีที่มีการจับกุมโรงงานผลิต แห่ลงเก็บ และแห่ลงจำหน่าย ที่ผลิตงานอันมีลิขสิทธิ์ โดยไม่ใช่เครื่องจักรผลิตซิดี หรือเครื่องจักรที่ถูกแยกส่วนประกอบออกแล้ว จึงไม่สามารถพิจารณาให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ขอรับเงินรางวัลหรือเงินสินบนให้เป็น การสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่และการมีส่วนร่วมของประชาชนได้เป็นรูปธรรม และ ไม่เกิดความคุ้มค่า

2) มีข้อจำกัดรายละเอียดเป็นงานอันมีลิขสิทธิ์ที่ถูกละเมิด ซึ่งต้องมีการรับรองว่างานอันมีลิขสิทธิ์นั้นได้นำออกจำหน่ายหรือเผยแพร่ครั้งสุดท้ายไม่เกิน 1 ปี 6 เดือน ก่อนวันจับกุม หากเป็นการจับกุมผลิตภัณฑ์ซิดีงานที่ไม่อาจสืบหาเจ้าของ-

ลิขสิทธิ์ หรือเป็นงานที่ไม่มีลิขสิทธิ์ จึงเป็นข้อจำกัดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณา
จ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนที่ไม่ทำให้เกิดแรงจูงใจในการปฏิบัติงานให้เกิด
ประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของระเบียบฉบับนี้

3) ปัจจุบันมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์
ผลิตภัณฑ์ซีดี คือ พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 บังคับใช้ และ
กรมทรัพย์สินทางปัญญามีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการรับแจ้ง และออกเครื่องหมาย-
รับรองให้แก่ผู้ทำการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี และเจ้าของลิขสิทธิ์ เพื่อเป็นมาตรการเสริม
การป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ที่ระเบียบ
ฉบับนี้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนต้องเป็น
การกระทำความตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์

ดังนั้น หากมีการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติการผลิต-
ผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 ย่อมไม่ครอบคลุมถึงประ โยชน์ที่ผู้ซื้อเงินรางวัลหรือ
เงินสินบนอาจได้รับ

2. ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีความเห็นว่า การกำหนดอำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา
ตามบทบัญญัติและอนุบัญญัติที่มีความสอดคล้อง และกำหนดให้ชัดเจนกัน เพื่อไม่ให้
เกิดปัญหาและอุปสรรคข้อจำกัดในการให้ความคุ้มครองเจ้าของลิขสิทธิ์ในการป้องปราม
การละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ซีดี รวมทั้งผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตาม
มาตรการทางกฎหมาย รวมทั้งไม่ควรถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการประกอบอาชีพ
ตามรัฐธรรมนูญที่ได้รับรองไว้ เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะกับ
ประโยชน์ของเอกชน และเกิดความเป็นธรรมในสังคม จึงเสนอแนะแนวทางแก้ไข
ปัญหา ดังนี้

2.1 มาตรการควบคุมการนำเข้าเครื่องจักรผลิตซีดี

การแก้ไขระเบียบกระทรวงพาณิชย์ว่าด้วยการอนุญาตให้นำเครื่องจักรที่สามารถใช้เพื่อประโยชน์ในการละเมิดลิขสิทธิ์เข้ามาในราชอาณาจักร (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2547 ดังนี้

1) ยกเลิกการแสดงหลักฐานว่าเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในงานอันมีลิขสิทธิ์ หรือเป็นผู้มีสิทธิตามกฎหมายลิขสิทธิ์ที่ออกให้โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตามความใน ข้อ 6.4.2 (1)

เนื่องจากการพิจารณาคุณสมบัติของผู้นำเข้าต้องแสดงหลักฐานการเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือการได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิที่ออกให้โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาตามข้อ 6 เนื่องจากการพิจารณาตรวจสอบเอกสารหลักฐานอื่น ๆ มีรายละเอียดและมีจำนวนรายการที่ครอบคลุมการแสดงเจตนาประกอบกิจการโรงงานผลิตซีดีที่สุจริตอย่างเพียงพอแล้ว และกรมทรัพย์สินทางปัญญาไม่มีอำนาจและหน้าที่ออกหนังสือรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์แต่อย่างใด

2) ยกเลิกการกำหนดให้รายงานการนำเข้าภายในระยะเวลาที่กำหนดตามข้อ 7

เนื่องจากเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ไม่สอดคล้องกับหลักการตามมาตรา 5 และมาตรา 7 แห่งพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522

2.2 มาตรการกำกับดูแลการผลิตซีดี

1) เพื่อให้การตรวจสอบการทำการผลิตของผู้ทำการผลิต ผู้ครอบครองเครื่องจักร เจ้าของลิขสิทธิ์ และผู้ได้มาหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งมีดพลาสติกเป็นระบบแต่ไม่ได้กำหนดให้แจ้งการจัดทำบัญชีแสดงจำนวน ปริมาณการผลิต ปริมาณการขาย การจำหน่าย และการมีไว้ในครอบครองซึ่งผลิตภัณฑ์ซีดีที่สามารถแสดงกระบวนการผลิตและความสัมพันธ์ทุกขั้นตอนเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การใช้อำนาจหน้าที่เข้าตรวจสอบติดตามพฤติกรรมผู้มีหน้าที่แจ้งดังกล่าว หากมีเหตุสงสัย

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 บทบัญญัติ มาตรา 10 วรรคสอง ว่า “การจัดทำบัญชีดังกล่าว ให้ผู้ทำการผลิตต้องแจ้ง โดยให้กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด”

2) เพื่อให้การคุ้มครองเครื่องพิมพ์สี หรือเครื่องจักรอื่น ที่อาจมีปัญหา ในการตีความว่าเป็นเครื่องจักรที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดีในอนาคต

ควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 บทบัญญัติ มาตรา 3 ว่า “เครื่องจักร หมายความว่า เครื่องจักรที่ใช้ในการผลิต และ ให้ความหมายรวมถึงเครื่องจักร และอุปกรณ์เครื่องจักรที่กำหนดโดยกฎกระทรวง”

3) เพื่อให้การออกเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบซึ่งมิใช่การรับรอง ความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ และการยื่นหลักฐานแสดงความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือ ผู้รับโอน หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิต ให้เกิดความชัดเจน และเป็นไปตาม เจตนารมณ์ของการบัญญัติ

(1) ควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การกำหนด แบบ รายการที่ต้องแจ้ง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การทำการผลิตหรือว่าจ้างทำ การผลิต การเปลี่ยนแปลงรายการ การย้ายสถานที่ผลิต เครื่องหมายรับรองการผลิต เครื่องหมายรับรองงานต้นแบบ การจัดทำบัญชีของผู้ทำการผลิต การได้มาหรือมีไว้ใน ครอบครองหรือจำหน่าย จ่าย โอน เครื่องจักร และการได้มาหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเม็ดพลาสติก ตามพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 ข้อ 21 วรรคสอง ว่า “การออกเครื่องหมายรับรองงานต้นแบบ มิใช่การรับรองความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ แก่บุคคลใด”

(2) ควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การกำหนด แบบ รายการที่ต้องแจ้ง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การทำการผลิตหรือว่าจ้างทำ การผลิต การเปลี่ยนแปลงรายการ การย้ายสถานที่ผลิต เครื่องหมายรับรองการผลิต เครื่องหมายรับรองงานต้นแบบ การจัดทำบัญชีของผู้ทำการผลิต การได้มาหรือมีไว้ใน ครอบครองหรือจำหน่าย จ่าย โอน เครื่องจักร และการได้มาหรือมีไว้ในครอบครอง ซึ่งเม็ดพลาสติก ตามพระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. 2548 ข้อ 8 (2) ว่า “หลักฐานหรือหนังสือรับรองที่แสดงว่าผู้แจ้งเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ หรือผู้รับโอนลิขสิทธิ์

หรือผู้ได้รับอนุญาตให้ทำการผลิตงานอันมีลิขสิทธิ์ตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ ที่รับรองว่าหากปรากฏภายหลังผู้แจ้งไม่ได้เป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกรมทรัพย์สินทางปัญญา ขอเป็นผู้รับผิดชอบในความเสียหายที่เกิดขึ้น”

2.3 มาตรการป้องปรามการจำหน่ายสินค้าละเมิด

ข้อกำหนดเกี่ยวกับการออกปฏิบัติงานตรวจสอบประเมินผล ควรแก้ไขให้มีแนวทางการปฏิบัติขององค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้อง และเอกชนเจ้าของลิขสิทธิ์เพื่อให้การปฏิบัติงานตามความร่วมมือมีความต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการใช้อำนาจแข็งความร้องทุกข์คดีละเมิดลิขสิทธิ์แล้วยอมความ และมีให้การใช้อำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นเครื่องมือในการแสวงหาประโยชน์จากผู้กระทำโดยไม่สุจริต และมีแนวทางการปฏิบัติให้เป็นนโยบายของแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แนวทางปฏิบัติงานระหว่างองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญากิจการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนให้การใช้อำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่กำหนดมาตรการเสริมการบังคับใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 เพื่อให้เจ้าของลิขสิทธิ์และผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักถึงการเคารพสิทธิ และให้มีการบังคับใช้สิทธิโดยสุจริต ตลอดจนเป็นการส่งเสริมการสร้างวินัยทางการค้า โดยการจัดทำบันทึกความตกลงฉบับนี้ รวมทั้งให้การปฏิบัติหน้าที่ตามแนวนโยบายของรัฐบาลที่กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นศูนย์ประสานงานการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา สามารถดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ถูกยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2553 และมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 1 กันยายน 2553 เป็นต้นมา แต่ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้วางแนวทางการปฏิบัติงานไว้

จึงควรดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน ในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2553 ดังนี้

1) ให้มีแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือ คปป. ซึ่งกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการ ในสังกัด กรมทรัพย์สินทางปัญญา ที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อกำหนดนโยบาย แผนแม่บท มาตรการที่เกี่ยวกับการป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกันกับองค์กรของรัฐหน่วยงานอื่นที่มีการกำหนดให้เป็นคณะกรรมการ ตามข้อ 5 ประกอบกับข้อ 10 รวมทั้งวางแนวทางปฏิบัติ และประกาศ กำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

2) ระเบียบดังกล่าวกำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญานำหน้าที่เป็น สำนักงานเลขานุการแผนนโยบาย ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับการละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ซิดี ตามข้อ 11 ที่เกี่ยวกับมาตรการป้องกันและระงับการจำหน่ายสินค้าละเมิด กล่าวคือ

(1) ประสานงานระหว่างองค์กรของรัฐกับภาคเอกชน และองค์กรของรัฐด้วยกัน เพื่อแก้ไขเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับการป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

(2) ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติการขององค์กรของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

(3) ประสานองค์กรของรัฐเพื่อจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ แล้วเสนอ คปป. เพื่อขอความเห็นชอบ

การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ควรกำหนดให้เป็นอนุบัญญัติในการวางแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ การติดตาม การประสานงาน และประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อเป็นการพัฒนา และสนับสนุนให้แนวทางตามบันทึกความตกลงดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมกับสถานการณ์ละเมิดในปัจจุบัน และอนาคต เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาข้อจำกัดที่เกี่ยวข้องอำนาจและหน้าที่ของ กรมทรัพย์สินทางปัญญาในการสนับสนุนการบังคับใช้สิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ แต่เจ้าของลิขสิทธิ์และองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องมีนโยบายด้านการป้องกันที่ไม่สอดคล้อง

กับแนวทางการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือตามระเบียบ-
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิด-
ลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ที่ถูกยกเลิกแล้ว

3) กรณีเจ้าของลิขสิทธิ์เป็นผู้บังคับใช้สิทธิในการดำเนินคดีได้ด้วยตนเอง
มิได้ประสานงานตรวจสอบและประเมินผลร่วมกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา และ
สำนักงานตำรวจแห่งชาติตามข้อกำหนดในบันทึกความตกลงฉบับนี้ จึงควรพิจารณา
บทบาทประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของข้อกำหนดด้านความร่วมมือและ
การสนับสนุนของเจ้าของลิขสิทธิ์กับการปฏิบัติงานตามข้อกำหนดในบันทึกความตกลง
ที่เป็นมาตรการทางกฎหมายที่บังคับใช้อยู่แล้วให้เหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์
เพื่อให้เกิดการประเมินผลการปฏิบัติราชการของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ตรงกับ
ความเป็นจริง

อย่างไรก็ดี ควรมีการศึกษาแนวทางการนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับการแจ้งข้อมูล
ลิขสิทธิ์ในแผนปฏิบัติการด้านการสนับสนุนการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ เพื่อให้
เจ้าของลิขสิทธิ์มีความเข้าใจ และผู้มีส่วนได้เสียตระหนักถึงให้ความสำคัญกับ
การสร้างสร้งงานอันมีลิขสิทธิ์ฐานข้อมูลงานลิขสิทธิ์ และเทียบเคียงกับการขอรับ
ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้า ณ จุดนำเข้าและส่งออก

2.4 มาตรการป้องปรามการนำเข้าและส่งออกสินค้าละเมิด

เพื่อให้แนวทางปฏิบัติงานระหว่างองค์กรของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการป้องปราม
การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา ณ จุดนำเข้าและส่งออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุน
ให้การใช้อำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่กำหนดมาตรการเสริม
การบังคับใช้พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 และการปฏิบัติตามความตกลง TRIPS
โดยการจัดทำบันทึกความตกลงฉบับนี้ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ตามแนวนโยบายของ
รัฐบาลที่กำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นศูนย์ประสานงานการป้องปราม
การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา และดำเนินการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ซึ่ง
ณ ปัจจุบันระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการ
ป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ถูกยกเลิกโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี-

ว่าด้วยการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2553 และมีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 1 กันยายน 2553 เป็นต้นมา แต่ยังมีได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่ได้วางแนวทางการปฏิบัติงานไว้

จึงควรดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา พ.ศ. 2553 ดังนี้

1) ให้มีแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา หรือ คปป. ซึ่งกำหนดให้อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ข้าราชการ ในสังกัดกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญาแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อกำหนดนโยบาย แผนแม่บท มาตรการที่เกี่ยวกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาร่วมกันกับองค์กรของรัฐหน่วยงานอื่นที่มีการกำหนดให้เป็นคณะกรรมการ ตามข้อ 5 ประกอบกับข้อ 10 รวมทั้งวางแนวทางปฏิบัติ และประกาศกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

2) ระเบียบดังกล่าวกำหนดให้กรมทรัพย์สินทางปัญญาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการแผนนโยบาย ซึ่งมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ซีดี ตามข้อ 11 ที่เกี่ยวกับมาตรการป้องปรามการนำเข้าและส่งออกสินค้าละเมิด กล่าวคือ

(1) ประสานงานกับองค์กรของรัฐและเอกชน เพื่อรวบรวมและให้บริการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

(2) ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติราชการขององค์กรของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา

(3) ประสานองค์กรของรัฐเพื่อจัดทำคู่มือปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ แล้วเสนอ คปป. เพื่อขอความเห็นชอบ

การจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน ควรกำหนดให้เป็นอนุบัญญัติในการวางแนวทางการกำหนดหลักเกณฑ์ การติดตาม การประสานงาน และประเมินผล การดำเนินงานตามนโยบาย เพื่อเป็นการพัฒนา และสนับสนุนให้แนวทางตามบันทึกความตกลงดำเนินการได้อย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมกับสถานการณ์ละเมิดในปัจจุบัน

และอนาคต เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาคopyrightของบทบัญญัติกับอนุบัญญัติ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ผลิตภัณฑ์ซีดี ๓ จุดนำเข้าและส่งออก เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาในการวินิจฉัยชี้ขาดความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์โดยไม่มีอำนาจ ซึ่งเป็นการประสานความร่วมมือตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2536 ที่ถูกยกเลิกแล้ว

นอกจากนี้ การกำหนดให้มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลลิขสิทธิ์ตามบันทึกความตกลง เพื่อเป็นการสนับสนุนให้การปฏิบัติงานตามบทบัญญัติที่สอดคล้องตามความตกลง TRIPS สามารถดำเนินการให้เป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์ต่อสาธารณะ

อย่างไรก็ดี ควรมีการศึกษาแนวทางการการจัดตั้งองค์กรจัดเก็บที่มี การบริหารจัดการในลักษณะ Compulsory License ซึ่งเป็นแนวคิดการให้ความคุ้มครอง และการป้องปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ในอนาคตที่เป็นทางเลือกในการแก้ไขปัญหา การละเมิดลิขสิทธิ์ โดยการจัดตั้งองค์กรจัดเก็บ หรือ Collective Society เพื่อให้ประชาชน สามารถใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ได้อย่างถูกต้อง และไม่ขัดต่อประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยการรวมตัวกันเป็นองค์กรของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข การอนุญาต และอัตราการจัดเก็บค่าตอบแทน ซึ่งจะเป็นการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ ที่มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อเจ้าของลิขสิทธิ์และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ และระบบการอนุญาตโดยกฎหมายบังคับเด็ดขาด (Statute License) เพื่อให้แผนปฏิบัติการด้านการสนับสนุนการให้ความคุ้มครองลิขสิทธิ์ให้เจ้าของลิขสิทธิ์มีความเข้าใจ และ ผู้มีส่วนได้เสียตระหนักถึงให้ความสำคัญกับการสร้างสรรค์ และการเคารพสิทธิใน ลิขสิทธิ์

2.5 มาตรการให้เงินรางวัลและเงินสินบน

เพื่อให้การดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนคดีผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซีดีหรือผลิตภัณฑ์เทปที่ละเมิดต่อ กฎหมาย พ.ศ. 2547 โดยมีคณะกรรมการวินิจฉัยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนเป็น

ผู้มีอำนาจและหน้าที่พิจารณาการเบิกจ่ายได้ผลบรรลุตามเป้าหมาย หรือมีประสิทธิภาพ เพียงพอ ควรมีการแก้ไขหลักเกณฑ์การพิจารณาจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนให้ทันต่อสถานการณ์ และเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ควรแก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับสถานการณ์ละเมิด เกี่ยวกับกรณีต่อไปนี้

1) ควรแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนคดีผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซีดีหรือผลิตภัณฑ์เทปที่ละเมิดต่อกฎหมาย พ.ศ. 2547 ข้อ 5 ในความหมายของชุดอุปกรณ์ของเครื่องจักรว่า “ชุดของเครื่องจักรที่ประกอบด้วยเครื่องฉีดหรือปั๊มแผ่นซีดี (CD Injection Machine) และหรือเครื่องพิมพ์สี (Color-Screen Printing Machine) ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี”

2) ควรแก้ไขเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจ่ายเงินรางวัลหรือเงินสินบนคดีผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ซีดีหรือผลิตภัณฑ์เทปที่ละเมิดต่อกฎหมาย พ.ศ. 2547 ข้อ 5 ในความหมายของการกระทำละเมิดว่า “การกระทำละเมิดหมายความว่า การกระทำเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ซีดีหรือผลิตภัณฑ์เทปที่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยลิขสิทธิ์ และกฎหมายว่าด้วยการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี”

อย่างไรก็ดี ควรศึกษาระเบียบและข้อบังคับของกระทรวงการคลังเพิ่มเติมเกี่ยวกับแนวทางการให้เงินรางวัลหรือเงินสินบนเป็นกรณีที่มีหลักเกณฑ์การพิจารณาจ่ายเงินสามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็ว ไม่มีขั้นตอนที่ซับซ้อน และเกิดประโยชน์แก่ผู้ขอรับทั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง และผู้แจ้งข้อมูลการกระทำละเมิดต่อไปในอนาคต